

El Fòrum de les Cultures 2004 evidencià el final d'una etapa de transformació de la ciutat a còpia de grans esdeveniments.

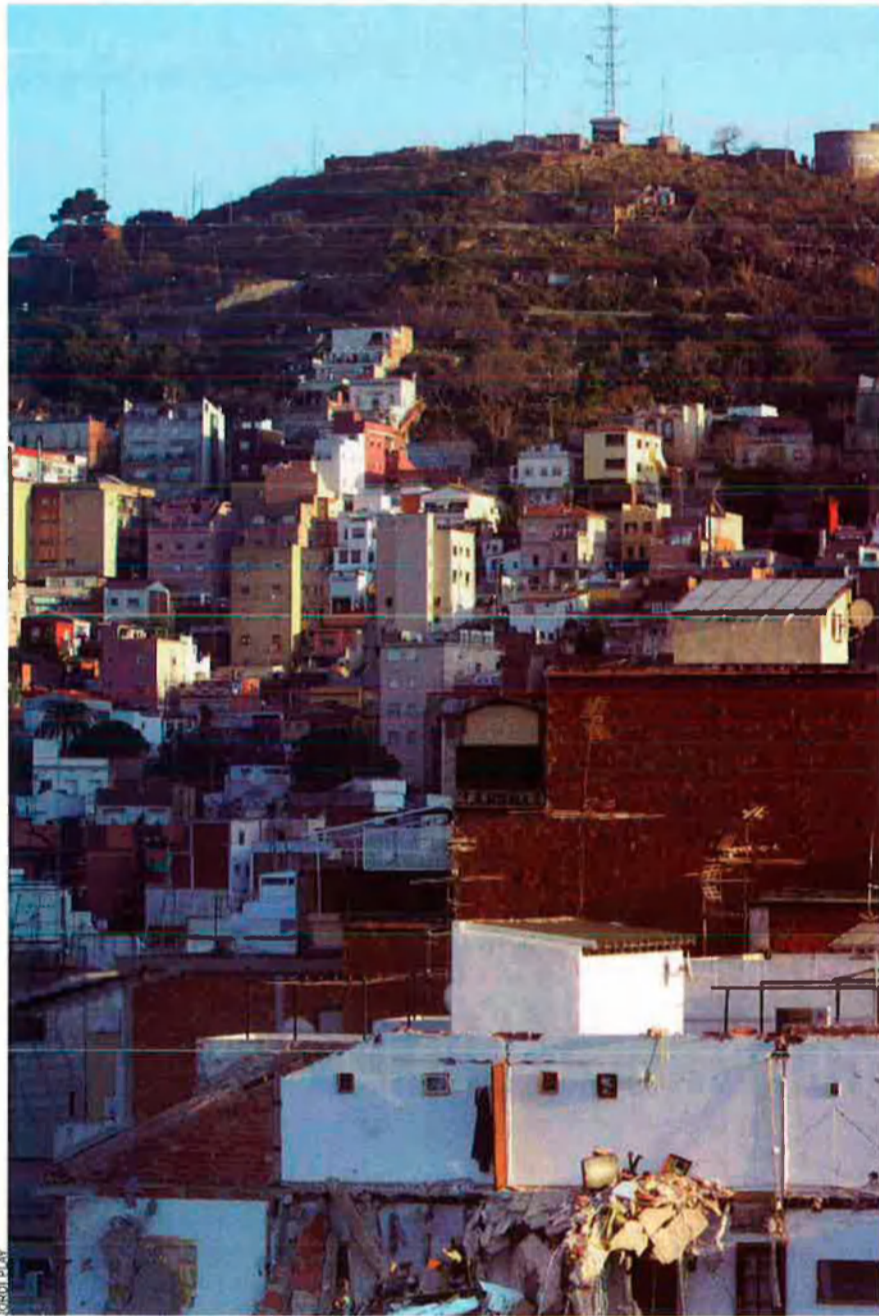
La fi de l'herència maragalliana

El relleu a l'alcaldia marca una legislatura en què s'han aprovat projectes importants, com ara la Carta Municipal o la reforma del front marítim de la ciutat, i uns altres de més controvertits, com l'àrea verda d'aparcament o l'ordenança per al civisme i la convivència, que va fer trontollar els pilars del tripartit municipal.

El PSC sembla abonat a canviar l'alcalde a mitja legislatura. Si Pasqual Maragall va substituir Narcís Serra al capdavant del consistori quan Serra va ser designat ministre de Defensa, i Maragall mateix va deixar pas a Joan Clos quan,

molest amb el seu partit, va marxar a Roma per fer-hi de professor d'universitat, ara ha estat Jordi Hereu qui ha aterrat a l'alcaldia pel nomenament de Joan Clos com a ministre d'Indústria. Però aquest moviment de fitxes respon al temor d'un possible vot de càstig

a les eleccions municipals. No passa per alt a ningú que es volia evitar de totes passades l'efecte Carmel. Perquè, tot i que a les darreres enquestes creixia la intenció de vot al PSC, Clos continuava essent un dels polítics més impopulars per a la ciutadania. Que ell mateix, el dia que fou nomenat ministre, reconegués que "el relleu generacional m'ha arribat més aviat que no tenia previst", indica fins a quin punt el va sorprendre el canvi. El seu pas per l'alcaldia hi ha deixat un regust contradictori, perquè la gestió s'ha saldat amb uns quants encerts i amb nombrosos fracassos, exemplificats en un Fòrum de les Cultures que la gent ni va entendre ni va fer seu. El distanciament social amb l'esdeveniment més important de la legislatura té un cert paral·lelisme amb la figura de

JORDI BLAY

L'esfondrament del túnel del metro del Carmel i l'enderroc d'edificis posterior han estat uns dels fets més greus d'aquest mandat.

l'ex-alcalde que no va aconseguir mai de connectar amb la ciutadania, que no el veia com un líder carismàtic ni proper. La sortida de Clos també palesa el distanciament socialista de l'herència maragalliana, atès que el nou alcalde és una persona molt més vinculada a l'aparell del partit. De portes enfora, la designació d'Hereu és un pas més en l'aposta dels socialistes catalans pel relleu generacional. De fet, l'ascensió d'Hereu ha estat meteòrica. Va començar la carrera política el 1999 i en no-

més set anys ha aconseguit ser el batlle de la capital catalana. Després de ser regidor del Districte de Sant Andreu i fer-se càrrec de la cartera de Mobilitat i Seguretat, de la qual va sortir reforçat en impulsar la creació de l'àrea verda d'aparcament, fou designat portaveu en substitució de Ferran Mascarell. I tan sols un mes després va ser nomenat cinquè tinent d'alcalde, en una decisió que es va interpretar com un gest inequívoc que ell seria l'escollit per substituir Clos.

Del Fòrum al remodelatge de barris.

Joan Clos, com a bon hereu de Maragall, ha aprofitat la celebració d'un gran esdeveniment per a canviar la fesomia de la ciutat. El Fòrum de les Cultures 2004 ha estat l'excusa per a impulsar una reforma integral del front marítim de la ciutat, especialment de la zona de llevant. D'aquesta manera, la Diagonal s'ha obert cap al mar des de la plaça de les Glòries, i la zona de la ciutat que delimita amb Sant Adrià de Besòs ha agafat un nou aspecte. En aquest espai, s'hi han instal·lat infraestructures pesants com la depuradora i la incineradora i els anys vinents s'hi construirà el zoo marítim de la ciutat. Tanmateix, el projecte de transformació urbanística més important dels darrers anys és el del 22@. Tot i que encara no s'ha acabat, el pla reconverteix les velles àrees industrials del Poblenou en el *districte de la innovació*, amb l'objectiu de concentrar-hi centres de recerca, universitats i empreses capdavanteres del sector del coneixement i de les noves tecnologies. Però l'aposta estratègica d'aquest projecte ambiciós no deixa els resultats previstos perquè s'hi han obert moltes oficines, però no la nova indústria que es buscava. A més, les associacions de veïns del Poblenou, els afectats i més col·lectius no han deixat de mobilitzar-se per denunciar allò que consideren una maniobra especulativa que ha esborrat cent anys d'història. Sigui com sigui, l'alcalde ja ha deixat clar que pensen continuar el pla urbanístic amb l'objectiu que s'hi instal·lin noves empreses. En canvi, el remodelatge de la Gran Via, un altre dels projectes estrella d'aquesta legislatura, no ha tingut oposició dels veïns, que feia anys que el reclamaven per les molèsties que els causava la circulació de cotxes. El cobriment de la Gran Via amb pantalles acústiques i la millora de la connectivitat han estat dues de les iniciatives més aplaudides.

Durant el mandat de Clos també s'ha recuperat el parc d'atraccions del Tibidabo, que viu i viurà una gran transformació i es convertirà en un parc lúdic i en una àrea verda de grans dimensions. D'una altra banda, també s'ha posat esment a dotar la

Joan Clos cedeix el càrrec a Jordi Hereu, pocs mesos abans de les eleccions (a l'esquerra). L'alcalde i candidat del PSC ha acceptat un acord de cessió del castell de Montjuïc, amb el govern espanyol, d'esquena al seus socis, ERC i ICV.

ciutat d'una xarxa potent d'equipaments públics, com ara instal·lacions esportives, centres cívics i sanitaris i biblioteques. L'equip de govern ha desenvolupat el Pla de Biblioteques 1998-2010 i, actualment, Barcelona és una de les poques ciutats d'Europa que compta amb una trentena de biblioteques públiques. La construcció d'habitatge social, tot i no arribar als 10.000 pisos de protecció promesos, i la rehabilitació del parc immobiliari de la ciutat han acaparat bona part de l'acció municipal. Durant el 2005, un de cada tres pisos construïts era de protecció oficial i ara mateix hi ha 15 barris de la ciutat declarats àrees de rehabilitació integral, com el Turó de la Peira o el Bon Pastor.

Els projectes més controvertits.

L'aprovació de la Carta Municipal de Barcelona, una reivindicació de la ciutat des de fa decennis, ha estat una altra de les fites assolides en aquesta legislatura. La nova llei amplia el conjunt de competències que l'administració de l'Estat comparteix amb l'Ajuntament en aspectes tan rellevants com l'habitatge, l'educació o els serveis socials. La Carta obre la porta a la implantació de la justícia de proximitat, al control i la gestió municipal d'infraestructures estratègiques (ports i aeroports) o a la participació del consistori en l'ordenació de la xarxa de telecomunicacions urbana, entre més aspectes.

L'àrea verda d'aparcament ha estat un altre dels projectes que es van

aprovar durant el mandat de Clos, però sota la tutela de Jordi Hereu, aleshores regidor de Mobilitat i Seguretat. Aquesta mesura ha servit per a pacificar el trànsit al centre de la ciutat (en un any es va reduir d'un 10%), però els comerciants estan en peu de guerra perquè no són considerats residents i no es poden beneficiar dels descomptes, mentre que els barcelonins l'aproven just, segons un baròmetre municipal que s'acaba de fer públic. La gent que ve de fora suspèn aquest sistema, amb un 3,7 de nota.

Però si hi hagut un projecte fortament contestat, tant per la ciutadania com pels socis de govern i tot, ha estat l'ordenança de civisme i convivència. A final de 2005, l'Ajuntament l'aprova amb els vots a favor del PSC, ERC i CiU, l'abstenció del PP i l'oposició d'ICV-EUiA. El vot contrari dels ecosocialistes va significar un terratrèmol per als fonaments del tripartit, tot i que la presidenta de la formació, Imma Mayol, va deixar clar que aquesta decisió no havia d'implacar anar-se'n del govern municipal, a diferència d'allò que passà a ERC al Govern de la Generalitat quan van oposar-se a l'Estatut. ICV va justificar el vot contrari perquè l'ordenança no responia a la ideologia del seu partit, que s'oposa a incloure els problemes socials, com la mendicitat i la prostitució, en una ordenança de civisme. Els ecosocialistes no van pas ser els únics d'exclamar-se'n, sinó

que la FAVB i més col·lectius també van carregar contra aquesta norma, que consideraven un atemptat a les llibertats individuals.

L'arribada del TGV a Barcelona i el pas pel centre de la ciutat també és motiu de polèmica, perquè els veïns tenen por que passi com al Carmel i també que perilli l'estructura de la Sagrada Família, ja que el tren circularia ben bé per sota. Però l'Ajuntament no pensa modificar-ne el traçat.

Nou mesos per a fer-se conèixer.

Aquests darrers mesos abans de les eleccions, el nou alcalde s'ha aplicat a fer-se a conèixer entre la ciutadania. No és pas estrany, doncs, que tot aquest temps Hereu s'hagi fet un tip d'inaugurar equipaments i més espais públics per guanyar protagonisme. Així mateix, s'ha tret asos de la màniga, com l'obertura del metro el dissabte a la nit, amb un gran acollida, en plena precampanya electoral. Però ha estat amb la cessió del castell de Montjuïc, una qüestió que havia quedat empantanegada, on ha pres la iniciativa de la precampanya. Tot i que Hereu ha acceptat la cessió amb les condicions que Clos havia rebutjat abans —com el manteniment de la bandera espanyola i la presència d'un destacament militar per a vigilar les antenes—, es tracta d'un cop d'efecte perquè posa fi a un litigi històric.

Xavier Tedó